Дзяржаўна
Навукова Бібліятэка
ім. Караленка

Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 297 (6273) | 27 снежня 1938 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ Ў НУМАРЫ:

Разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва імя XX-годдзя БССР.
Пісьмо калгаснікаў калгаса імя Тэльмана, Малейкаўскага сельсовета, Брагінскага раёна, да ўсіх калгаснікаў, калгасніц, трактарыстаў, камбайнераў, аграномаў, заатэхнікаў, да ўсіх работнікаў соцыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР.
Рабочыя, работніцы і служачыя горача вітаюць пастанову ўрада аб увядзенні Працоўных кніжак.
Паведамленне ТАСС.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:
Д. Ермаковіч — Райком і газета.
І. Юннер, А. Рута — Поўнасцю выконваць указанні комуністаў.
Р. Сыркін — Каштоўнае мерапрыемства партыйкабінета.
Пасяджэнне Соўнаркома БССР.
Е. Залескі — Сельская гаспадарка БССР за 20 год.
КВІТНЕЕ МАСТАЦТВА СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ:
П. Малчанаў — На ўздыме.
А. Амітон — Расце музыкальная культура.
Л. Ржэцкая — Радасна жыць і тварыць.
І. Рубінштэйн — Развіццё выяўленчага мастацтва.
М. Дзенісаў — Да новых поспехаў.
М. Сокал, М. Моін, А. Трапель — Творцы рост.
Л. Колас — Працаваць над класікай.
ЗА РУБЯЖОМ:
Зварот Негрына да ўсёй Іспаніі.
На франтах у Іспаніі.
Дэкларацыя японскага ўрада.
Правал урадавага «лагера нацыянальнага аб'яднання» на муніцыпальных выбарах у Польшчы.
Праследаванне палякаў у германскай Сілезіі.
На з'ездзе соцыялістычнай партыі Францыі.

ЗА НОВЫЯ ПЕРАМОГІ КАЛГАСНАГА ЛАДУ!

Працоўныя нашай рэспублікі з велізарным уздымам рыхтуюцца да дня ўсенароднай урачыстасці — да XX-годдзя ўтварэння БССР. Беларускі народ, вякамі прыгнечаны і абяздолены, пайшоў пад кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна на светлы шлях шчаслівага і радаснага жыцця. Беларусь, раней адсталая калонія рускага царызма, край жудаснай беднасці і бяспраўя працоўных, цяпер, пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа, на аснове ажыццяўлення ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, ператварана ў ордэнаносную індустрыяльна-калгасную соцыялістычную рэспубліку.

Напярэдадні вялікай усенароднай урачыстасці кожны працоўны нашай рэспублікі з гордасцю аглядвае пройдзены гераічны шлях, шлях жорсткіх класавых баёў і слаўных перамог. Кожны совецкі грамадзянін горды і шчаслівы з веданнем таго, што назаўсёды знікла і ніколі не вернецца цяжкае мінулае, што соцыялізм у нашай краіне перамог канчаткова, што перамогі нашы, такія грандыёзныя сёння, будуць яшчэ больш велічнымі заўтра.

Як светлы сонечны дзень адрозніваецца ад цёмнай ночы, так адрозніваецца шчаслівае сучаснае жыццё калгаснага сялянства нашай рэспублікі ад цяжкага і беспрасветнага лёсу працоўнага сялянства былой, дарэволюцыйнай Беларусі. Беларуская зямля, у мінулым абмытая слязьмі, потам і крывёю працоўнага сялянства, змяніла сваё аблічча. Зніклі вузкія, апустошаныя, аслоднія аднаасобніцкія палоскі. На іх месцы раскінуліся шырокія квітнеючыя калгасныя масівы. Назаўсёды знікла палінэйскае самавольства царскіх чыноўнікаў, бязлітасная памешчыцка-кулацкая эксплаатацыя. Працоўны селянін стаў поўнапраўным гаспадаром свайго лёсу. У калгасах ён знайшоў радасць працы, заваяваў заможнае і культурнае жыццё.

Сёння мы друкуем адозву калгаснікаў сельгасарцелі імя Тэльмана, Брагінскага раёна, да ўсіх калгаснікаў і калгасніц, камбайнераў, аграномаў, заатэхнікаў, да ўсіх работнікаў соцыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР. Мноства яркіх фактаў і лічбаў калгаснікі расказваюць аб дасягненнях свайго інтэрнацыянальнага калгаса. З кожным годам расце ўраджайнасць калгасных палёў. У 1932 годзе сярэдні ўраджай зерневых з гектара складаў 8 цэнтнераў. За апошнія два годы сярэдні ўраджай па калгасу складае 15,7 цэнтнера зерневых з гектара; па азімай пшаніцы — 20,6 цэнтн. з гектара, бульбе — 177 цэнтн. з гектара. Ураджай яблык складае 93—95 цэнтнераў. Калгаснікі зарабілі багаты працадзень і своечасова выканалі свае абавязацельствы перад дзяржавай.

Калгаснікі сельгасарцелі імя Тэльмана заклікаюць калгаснікаў і ўсіх работнікаў соцыялістычнага земляробства БССР арганізаваць соцыялістычнае спаборніцтва імя XX-годдзя ўтварэння БССР за новыя перамогі соцыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР у будучым 1939 годзе, за большэвіцкае правядзенне веснавой сяўбы, за заваяванне права на ўдзел на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы.

Няма сумнення, што гэта адозва сустрэне самы гарачы водгук сярод калгаснікаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі нашай рэспублікі. Справа гонару ўсіх зямельных работнікаў, усіх партыйных і совецкіх арганізацый узначаліць вылатнае спаборніцтва мас калгаснікаў за новыя поспехі ў будучым годзе.

Рэзультаты галавой работы калгаса імя Тэльмана, Брагінскага раёна, характэрны для многіх калгасаў рэспублікі. Не гледзячы на неспрыяючыя кліматычныя ўмовы, сотні калгасаў БССР здолелі замацаваць поспехі мінулага года, ураджай калгасных палёў і сустрэць цяпер разгортваюць большэвіцкую барацьбу за высокі ўраджай будучага года.

Задача заключаецца ў тым, каб вопыт перадавых калгасаў стаў здабыткам усіх калгаснікаў рэспублікі, каб сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі — асноўны закон жыцця калгаснай вёскі — не фармальна, а на справе строга ажыццяўляўся ў кожным калгасе. Толькі тады ў рэспубліцы не будзе адстаючых калгасаў.

У ходзе соцыялістычнага спаборніцтва трэба дабіцца крутога пад'ёму тэмпаў падрыхтоўкі да веснавой сяўбы, ліквідаваць адставанне па рамонту трактараў і іншых сельскагаспадарчых машын, падрыхтаваць высокаякаснае насенне, забяспечыць калгасныя палі рознымі відамі ўгнаенняў, своечасова і правільна ўкамплектаваць звенні, брыгады, прадумаць і ажыццявіць рад агратэхнічных мерапрыемстваў, якія павінны забяспечыць далейшае пад'ёмцэ ўраджайнасці соцыялістычных палёў.

У наступаючым 1939 годзе мы можам і павінны атрымаць новыя, яшчэ больш вялікія поспехі па ўраджайнасці ўсіх культур, па соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Партыяй і ўрадам для гэтага створаны ўсе ўмовы.

Кожны калгаснік нашай рэспублікі добра ведае і штодзень адчувае бацькоўскія клопаты аб ім большэвіцкай партыі, совецкага ўрада і асабіста таварыша Сталіна. Соцыялістычная сельская гаспадарка нашай рэспублікі аснашчана багацейшым паркам трактараў, камбайнаў і іншых сельскагаспадарчых машын. Беларускаму сялянству партыя і ўрад аказалі велізарную дапамогу па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх бандытаў. Совецкім урадам праведзена велізарная работа па забеспячэнню калгасных палёў высокаякасным насеннем, рознымі ўгнаеннямі і т. д. Усё цяпер залежыць ад нас саміх, ад умення працаваць пабольшэвіцку.

Зусім правільна калгаснікі сельгасарцелі імя Тэльмана пішуць у сваёй адозве:

«Чэсная, свядомая, добра арганізаваная праца ў дружным калектыве, шырокае прымяненне метадаў соцыялістычнага спаборніцтва на ўсіх работах, авалоданне агразаатэхнічнымі ведамі, правільнае выкарыстанне ўсёй магутнай тэхнікі, якой совецкая ўлада ўзброіла нашы калгасы, строгае захаванне сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі — вось асноўнае, што неабходна для таго, каб у 1939 годзе ва ўсіх калгасах і соўгасах БССР атрымаць высокі ўраджай усіх культур, высокую прадукцыйнасць жывёлагадоўлі, падвоіць і патроіць даходы калгасаў і аплату працадня калгаснікам».

У адозве кожны калгаснік рэспублікі азнаёміцца з тымі практычнымі мерапрыемствамі па падрыхтоўцы да сяўбы, якія ўжо цяпер праводзяцца ў калгасе імя Тэльмана, і з тым, што будзе праведзена ў бліжэйшы час. Кожны калгас павінен распрацаваць і энергічна ажыццявіць рад практычных мерапрыемстваў па большэвіцкай падрыхтоўцы да сяўбы.

Няма сумнення, што ў калгасах рэспублікі знойдуцца сотні і тысячы энтузіястаў высокіх ураджаяў — ініцыятараў стаханаўскіх звенняў і брыгад. Нашы партыйныя арганізацыі абавязаны паклапаціцца, каб ініцыятыва перадавых людзей вёскі ўсяляк падтрымлівалася, каб правесці рэзкую грань паміж добрасумленнымі калгаснікамі і лодырамі, дэзарганізуючымі калгасную вытворчасць.

Зробім адозву калгаснікаў сельгасарцелі імя Тэльмана здабыткам усіх калгаснікаў і калгасніц рэспублікі! Шырэй разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва імя XX-годдзя ўтварэння БССР! Будзем множыць рады стаханаўцаў калгасных палёў і соцыялістычнай жывёлагадоўлі! Адзначым 1939 год новымі перамогамі калгаснага ладу!

РАЗГОРНЕМ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ІМЯ ДВАЦЦАЦІГОДДЗЯ БССР!

Да ўсіх калгаснікаў, калгасніц, трактарыстаў, камбайнераў, аграномаў, заатэхнікаў, да ўсіх работнікаў соцыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР

Дарагія таварышы!

1 студзеня 1939 года беларускі народ разам з народамі ўсяго Совецкага Саюза будзе святкаваць XX-годдзе ўтварэння Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Арганізатарамі БССР былі мудрыя правадыры комуністычнай партыі большэвікоў Ленін і Сталін.

Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, ажыццяўляючы ленінска-сталінскую нацыянальную палітыку, пры пастаяннай брацкай дапамозе вялікага рускага народа, Беларусь за 20 год з адсталай у мінулым ускраіны былой царскай Расіі ператварылася ў квітнеючую індустрыяльна-калгасную ордэнаносную рэспубліку і стаіць несакрушальным фарпостам соцыялізма на заходніх граніцах СССР.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя дала беларускаму сялянству звыш 8 мільёнаў гектараў зямлі, вызваліла яго ад памешчыцкай эксплаатацыі, ад сваволля жандараў рускага царызма, ад нацыянальнага гнёту.

Перамога калгаснага ладу канчаткова вызваліла беднату і серадняко ў ад кулацкай кабалы і забяспечыла ім радаснае, шчаслівае, заможнае жыццё ў калгаснай вёсцы.

Наш калгас імя Тэльмана, Брагінскага раёна, Палескай вобласці, арганізаваўся ў 1920 годзе. З моманту арганізацыі калгаса і да сёнешняга дня ён па свайму саставу з'яўляецца інтэрнацыянальным. З агульнага ліку 47 сямей мы маем 29 беларускіх, 16 яўрэйскіх і 2 украінскія. У брацкай дружбе калгаснікі розных нацыянальнасцей стварылі моцную калектыўную соцыялістычную гаспадарку.

Мы з любоўю апрацоўваем калгасныя палі, каб атрымаць высокі, багаты ўраджай. Калі ў 1932 г. мы атрымалі зерневых з гектара па 8 цэнтнераў, то сярэдні ўраджай калгаса [illegible] 15,7 цэнтнера з гектара. Азімай пшаніцы [illegible] па 20,6 цэнтнера з гектара, бульбы — 177 цэнтнераў з гектара. Штогод здымаем 93—95 цэнтнераў яблык з гектара.

Мы маем тры жывёлагадоўчыя фермы з [illegible] жывёлай: буйной рагатай жывёлы 134, свіней 61 і авец 111. Удой малака на кожную фуражную карову ў сярэднім за апошнія два гады склаў 1.600 літраў у год. Ад кожных 100 аўцаматак атрымліваем па 150 ягнят.

Ажыццяўляючы сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі, мы дабіліся заможнага і культурнага жыцця. У 1938 годзе калгаснікі атрымалі на кожны працадзень: грашыма [illegible] зярна 2,2 кг., бульбы [illegible] кг., гародніны 800 грамаў, яблык 1 кг., кармоў для жывёлы [illegible] кг., малака [illegible] літра, мяса 80 грамаў і мёду 40 грамаў.

Калгаснік Васілій Захаравіч Татарын да рэволюцыі быў батраком памешчыка Патона, не меў ніякай маёмасці. Працуючы конюхам, атрымліваў па 15 кап. у дзень, а сям'я была з сямі чалавек. Зараз Васілію Захаравічу 61 год, ён з'яўляецца ўдарнікам у калгасе, мае добрую кватэру, карову, трох свіней. На заробленыя ў гэтым годзе з сям'ёй 700 працадзён ён атрымае 100 пудоў зярна, 425 пудоў бульбы, 43 пуды яблык, 34 пуды гародніны, каля 2 пудоў мёду, многа іншых прадуктаў і 2.100 рублёў грашыма. Яго жонка Усціння, як і ўсе нашы калгаснікі, яшчэ цяпер пячэ пірагі з пшанічнай мукі мінулагодняга ўраджаю. Жыццё Васілія Татарына стала багатым і прыгожым. Усе дзеці атрымалі адукацыю.

Калгаснік Абрам Наумавіч Злотнік да рэволюцыі працаваў кавалём у вёсцы Крыўча, дома не меў, зарабляў у дзень 30—40 кап. Сродкаў для жыцця нехапала. Царскія чыноўнікі і кулакі-міраеды здзекаваліся над ім як над працоўным яўрэем. Цяпер т. Злотнік працуе калгасным кавалём. Тут ён мае дом з двух пакояў, дзве каровы, двое свіней, 15 курэй. За 1938 год Абрам Наумавіч разам з жонкай Ханай выпрацаваў 700 працадзён. Ён жыве заможна і культурна. Дзякуючы совецкай уладзе Абрам Наумавіч, як і ўсе працоўныя Совецкага Саюза, атрымаў поўныя правы.

Усе нашы дамы радыёфіцыраваны. Кожны калгасны двор выпісвае 2—3 газеты і журналы. У нас ёсць добры клуб. Пры клубе працуе драмгурток, які ў год дае не менш 15 спектакляў. Калгаснікі і іх дзеці шырока скарыстоўваюць прадастаўленае Сталінскай Канстытуцыяй права на адукацыю. З нашага калгаса выраслі кадры народнай совецкай інтэлігенцыі: 14 настаўнікаў, 8 інжынераў і тэхнікаў, 4 аграномы і заатэхнікі і многа іншых работнікаў. У ВНУ і тэхнікумах вучыцца 13 чалавек. Падрыхтавана 5 трактарыстаў, 2 шоферы і 1 механік. Усе дзеці калгаснікаў ходзяць у школу.

Наш калгас першым у раёне выканаў усе абавязацельствы перад дзяржавай. Пасля гэтага мы прадалі дзяржаўным арганізацыям 6 тон зярна, 23 тоны бульбы, 55 тон яблык, 40 тон гародніны, 40 тон малака і 8 тон мяса. У гэтым годзе мы набылі 2 аўтамашыны.

Шчаслівае жыццё хацелі адабраць у нас ворагі народа — трацкісты-бухарынцы і буржуазныя нацыяналісты. [illegible]

[illegible]

Чэсная, свядомая, добра арганізаваная праца ў дружным калектыве, шырокае прымяненне метадаў соцыялістычнага спаборніцтва на ўсіх работах, авалоданне агразаатэхнічнымі ведамі, правільнае выкарыстанне ўсёй магутнай тэхнікі, якой совецкая ўлада ўзброіла нашы калгасы, строгае захаванне сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі — вось асноўнае, што неабходна для таго, каб у 1939 годзе ва ўсіх калгасах і соўгасах БССР атрымаць высокі ўраджай усіх культур, высокую прадукцыйнасць жывёлагадоўлі, падвоіць і патроіць даходы калгасаў і аплату працадня калгаснікам.

Мы, члены калгаса імя Тэльмана, Брагінскага раёна, прапануем арганізаваць шырокае соцыялістычнае спаборніцтва імя XX-годдзя ўтварэння БССР за новыя перамогі соцыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР у будучым годзе, за заваяванне права на ўдзел на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 1939 года. [illegible] ў 1939 годзе з усёй плошчы пасеваў зерневых культур атрымаць 20 цэнтнераў з гектара, у тым ліку азімай пшаніцы 25 цэнтнераў, ячменю 22 цэнтнеры, азімага жыта 19 цэнтнераў і аўса 16 цэнтнераў. Дабіцца сярэдняга ўраджаю бульбы 200 цэнтнераў з гектара. Атрымаць ільнасемя 6 цэнтнераў і ільнавалакна не менш 5 цэнтнераў з гектара. Сабраць махоркі 40 цэнтнераў з гектара, кармавых карняплодаў 500 цэнтнераў з гектара і яблык 150 цэнтнераў з кожнага гектара плодаводнага саду.

Дабіцца ў 1939 годзе сярэдняга ўдою малака ад кожнай фуражнай каровы 1750 літраў, а ад 7 кароў не менш 3.500 літраў малака ад кожнай у год. Поўнасцю захаваць маладняк. [illegible]

Забяспечыць аплату працадня калгасніка ў 1939 годзе: зярном не менш 4 кілограмаў, бульбы 12 кілограмаў, гародніны 1 кілограм, яблык 3 кілограмы, малака 600 грам, мяса 100 грамаў і грашыма 3 руб. 50 кап.

Каб выканаць узятыя абавязацельствы, мы правядзём наступныя мерапрыемствы:

[illegible]

Па даручэнню агульнага сходу пісьмо падпісалі:

старшыня калгаса Н. ДЗЕЛЕЦ;
брыгадзіры: І. РАДЧАНКА, А. ГАНЧАРОЎ;
звеннявыя: О. РАДЧАНКА, А. РАДЧАНКА, В. ГРАМЫКА, Е. ШЫЛУН, Л. ГРАМЫКА;
калгаснікі: Ш. ГАРАДЗЕЦКІ, Н. КАМОК, І. КІРЫШЭНКА, Ф. ШПАНДАРУК, А. ЗЛОТНІК, Х. ЗЛОТНІК, А. КАМОК, Х. ХАВІН, І. ІГНАЦЕНКА, М. ЗУБАР, В. ТАТАРЫН, Х. КУЛЕШ.

Калгас імя Тэльмана, Малейкаўскага сельсовета, Брагінскага раёна.

Перамога рабочых „Комунаркі"

Учора калектыў менскай кандытарскай фабрыкі «Комунарка» з гонарам рапартаваў [illegible] аб датэрміновым выкананні гадавой праграмы да XX-годдзя БССР. [illegible]

[illegible] выпрацоўку. Вакуумапаратчык тав. Трушкевіч, завёртчыцы тт. Борыч, Рэер і Гараіс выконваюць нормы на 180—200 працэнтаў. 140 працэнтаў нормы дае штодзённа брыгада [illegible] тав. Цыпуркіна.

У 1939 годзе фабрыка [illegible] 8 новых сартоў цукерак і карамелі. [illegible]

Перадавікі лесазаготовак

Калгас «Пабеда», Глушкаўскага сельсовета, адзін з першых у Лельчыцкім раёне выканаў план [illegible] 8.000 кубаметраў лесу.

Калгаснікі-лесарубы тт. Шкадун Філіп і Грыгорый [illegible] вырубілі 54 кубаметры драўніны. Іх прыкладу следуюць і іншыя калгаснікі.

Калгаснікі тт. Трушко, Каліта, Швед, Каваль і іншыя штодзённа выконваюць нормы на загатоўках па 200 працэнтаў. Возчыкі Д. Кавалевіч, Бурак, Фірман, Кахановіч, Сцяпан Брылевіч і іншыя перавыконваюць [illegible] на дзве нормы.

РАБОЧЫЯ, РАБОТНІЦЫ І СЛУЖАЧЫЯ ГОРАЧА ВІТАЮЦЬ ПАСТАНОВУ УРАДА

★ ★

ВАЖНЕЙШАЕ МЕРАПРЫЕМСТВА

НАРАДА ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА ЎВЯДЗЕННЯ ПРАЦОЎНЫХ КНІЖАК

Учора ў Доме партактыва адбылася гарадская нарада кіраўнікоў прадпрыемстваў і ўстаноў, сакратароў парткомаў, старшынь фабзаўмясцкомаў і стаханаўцаў, скліканая Менскім гаркомам партыі па пытанню аб увядзенні Працоўных кніжак.

З інфармацыямі аб барацьбе за ўстанаўленне высокай працоўнай дысцыпліны на прадпрыемствах выступілі дырэктары: фабрыкі «Кастрычнік»—тав. Каганаў, завода імя Кірава—тав. Драбышэўскі, тэхнічны кіраўнік завода ім. Молатава — тав. Магілянскі.

Выказаўшыяся ў спрэчках — стаханавец завода ім. Молатава тав. Пінчук, старшыня фабкома фабрыкі ім. Кагановіча тав. Гарэлік, стаханаўка фабрыкі ім. 8 сакавіка тав. Эцінгон, тав Елохіна (кіраўніцтва Упаўнаркамсувязі), тав. Сазонаў (Акадэмія навук) і інш.—прыводзілі шматлікія факты цякучасці, парушэнняў працоўнай дысцыпліны на прадпрыемствах і ўстановах.

— На нашым заводзе, — гаворыць тав. Пінчук, — за 11 месяцаў былі прыняты на работу 563 чалавекі, звольнена за гэты-ж перыяд 564. Колькасць прагулаў расце з месяца ў месяц. Дырэкцыя завода ліберальнічае са злоснымі прагульшчыкамі, якія зрываюць работу на вытворчасці.

— Пастанова ўрада аб увядзенні Працоўных кніжак мае велізарнае значэнне ў жыцці нашай краіны. Працоўная кніжка будзе каштоўным дакументам; яна дапаможа добра вывучыць састаў рабочых, ударыць па летунах і лодырах, узніме працоўную дысцыпліну і дасць магчымасць рэзка адрозніваць чэсных, перадавых рабочых ад бяздзейнікаў.

Факты грубага парушэння працоўнай дысцыпліны сярод служачых прывяла ў сваім выступленні сакратар парткома Упаўнаркамсувязі тав. Елохіна.

Трэба адзначыць, што як дакладчыкі, так і выступаўшыя таварышы амаль ні слова не сказалі аб падрыхтоўчай рабоце да ўвядзення Працоўных кніжак, якая павінна ўжо распачацца на прадпрыемствах і ўстановах. Між тым у радзе заводаў да гэтай важнейшай справы падыходзяць несур'ёзна і зводзяць усю падрыхтоўчую работу да звычайнай тэхнічнай справы.

Пасля выступлення сакратара гаркома тав. Бяляева нарада аднадушна прыняла рэзалюцыю, у якой вітае пастанову СНК СССР аб увядзенні Працоўных кніжак, як вялікае палітычнае мерапрыемства, накіраванае на далейшае ўмацаванне працоўнай дысцыпліны ва ўсіх сферах народнай гаспадаркі краіны.

★ ★

МАГУТНЫ СРОДАК БАРАЦЬБЫ ЗА ВЫСОКУЮ ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ

Я цалкам адабраю пастанову СНК СССР «Аб увядзенні Працоўных кніжак». Яна дапаможа навесці большэвіцкі парадак на заводзе: наладзіць учот рабочых і служачых, рэзка адрозніваць чэсных рабочых ад дэзарганізатараў вытворчасці.

На менскім шклозаводзе «Пролетарый» я працую 16 год, з'яўляюся стаханаўцам, норму выконваю на 150 процантаў, быў 4 разы прэміраван і не маю ніводнага прагулу. Большасць рабочых нашага завода добрасумленна адносіцца да сваёй работы, паказвае прыклад маладым рабочым. Але ёсць нямала дэзарганізатараў, летуноў і п'яніц, да якіх дырэкцыя і профарганізацыя да апошняга часу не прымалі належных мер. Напрыклад, у жніўні месяцы на завод паступіў гр. Юрэс. Прапрацаваўшы 4 з палавінай месяца, ён самавольна пакінуў работу і праз некалькі хвілін прышоў п'яны на завод. Былі ў нас на заводзе п'яніцы Пажаркін, Війнер і Паўлаў, яны сістэматычна парушалі працоўную дысцыпліну, напіваліся, і па 3—4 дні не з'яўляліся на работу. Гэтых п'яніц многа раз знімалі з работы, але праз некаторы час дырэкцыя іх зноў прымала. Прыкладна, Паўлаў знімаўся з работы 5 разоў.

Вось яшчэ адзін яркі прыклад. На заводзе вартаўніком працаваў гр. Лашакоў. Ён сістэматычна прадаваў іншым арганізацыям нарыхтаваны пясок для завода. Дырэкцыя павінна была выгнаць такога чалавека з завода, але яна перавяла яго ў цэх. У цэху ж ён працаваць не захацеў, за што быў звольнен з работы. Здавалася, на гэтым і скончана справа Лашакова, але знайшліся абаронцы. Фабрычная РКК, а потым і нарсуд аднавілі яго на рабоце. Лашакоў гэтым не задаволіўся і патрабаваў аплаты за прагул. Нарсуд 3-га ўчастка, у трэці раз разгледзеўшы справу, вынес пастанову аб аплаце 1200 рублёў, быццам-бы за вымушаны прагул. На заводзе Лашакоў працаваў толькі да таго часу, пакуль атрымаў грошы. Гэты выпадак вельмі павучальны.

Адміністрацыі і профарганізацыі неабходна павесці больш рашучую барацьбу з летунамі, лодырамі і п'яніцамі. Узмацніць дысцыпліну сярод рабочых на заводзе! Працоўная кніжка будзе люстрам работы кожнага рабочага і служачага. Яна моцна ўдарыць па дэзарганізатарах вытворчасці.

РУСАКЕВІЧ,
стаханавец завода «Пролетарый».

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

РАЙКОМ І ГАЗЕТА

У пастанове ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» запісана:

«У прапагандзе марксізма-ленінізма галоўнай, рашаючай зброяй павінен з'яўляцца друк — журналы, газеты, брашуры, а вусная прапаганда павінна займаць падсобнае, дапаможнае месца. Друк дае магчымасць тую або іншую ісціну адразу зрабіць здабыткам усіх, ён таму мацней вуснай прапаганды...»

Як-жа Гарадоцкі райком партыі (першы сакратар т. Бабкоў, другі—т. Анісімаў) ажыццяўляе гэта ўказанне ў адносінах да сваёй газеты «Большэвіцкая праўда»?

З дня надрукавання пастановы ЦК ВКП(б) і па сёнешні дзень ні тав. Бабкоў, ні тав. Анісімаў ні адзіным словам не абмовіліся аб наладжванні партыйна-прапагандысцкай работы ў сваёй газеце.

Аб адносінах да газеты гавораць і такія факты. Яшчэ напярэдадні дня выбараў у Вярхоўны Совет БССР рэдакцыя райгазеты разаслала ўсім парторгам і работнікам райкома партыі, у тым ліку і сакратарам райкома, тэмы для напісання артыкулаў у газету з указаннем чысла дасылкі іх у рэдакцыю. Гэта мерапрыемства рэдакцыі асталося толькі на паперы.

З 21 мая 1938 года адбылося 36 пасяджэнняў райкома, а комуністы — работнікі рэдакцыі прысутнічалі толькі на трох-чатырох і то выпадкова. 4 чэрвеня райкомам заслуханы справаздачы давераных асоб аб рабоце па падрыхтоўцы да выбараў Вярхоўнага Совета БССР і тут-жа ўспомнілі пра газету. Канстатуючы, што ў газеце недастаткова асвятляецца ход падрыхтоўкі да выбараў, у пастанове абавязалі рэдактара газеты ліквідаваць гэты недахоп. Але аб існаванні такога рашэння райкома рэдакцыя выпадкова даведалася праз адзінаццаць дзён. Пасля гэтага ўзнікае пытанне, ці змагла газета выканаць рашэнне райкома партыі? Вядома, што не.

Былі неаднаразовыя ўказанні Цэнтральнага Камітэта партыі аб тым, што за падбор работнікаў друку адказваюць сакратары адпаведных партыйных органаў, што ў газету неабходна пасланць самых лепшых, праверапых комуністаў. І ў гэтым пытанні Гарадоцкі райком партыі нічога не зрабіў. Райком нават не ведае, хто працуе зараз у рэдакцыі.

Не лепш абстаіць справа з рэагаваннем на сігналы газеты, на пісьмы селькораў. Усе пытанні, узнятыя райгазетай, пісьмамі селькораў, у большасці астаюцца незаўважанымі як у райкоме, так і ў іншых кіруючых арганізацыях раёна.

Райкому партыі рэдакцыя даслала ў гэтым годзе 8 пісем і ні на адно не атрымала адказу. Замест таго, каб навучыць кіраўнікоў арганізацый хутка рэагаваць на скаргі працоўных, райком сам дае повад к таму, каб гэтыя скаргі годамі ляжалі неразабранымі.

Такія небольшэвіцкія адносіны сакратароў райкома да сваёй газеты ніяк не адказваюць тым задачам, якія пастаўлены перад партыйнымі арганізацыямі Цэнтральным Камітэтам партыі аб тым, каб «Ліквідаваць недаацэнку значэння друку, як важнейшага сродка марксізма-ленінізма і ўсесаюзнай трыбуны прапаганды».

Д. ЕРМАКОВІЧ,
рэдактар гарадоцкай газеты «Большэвіцкая праўда».

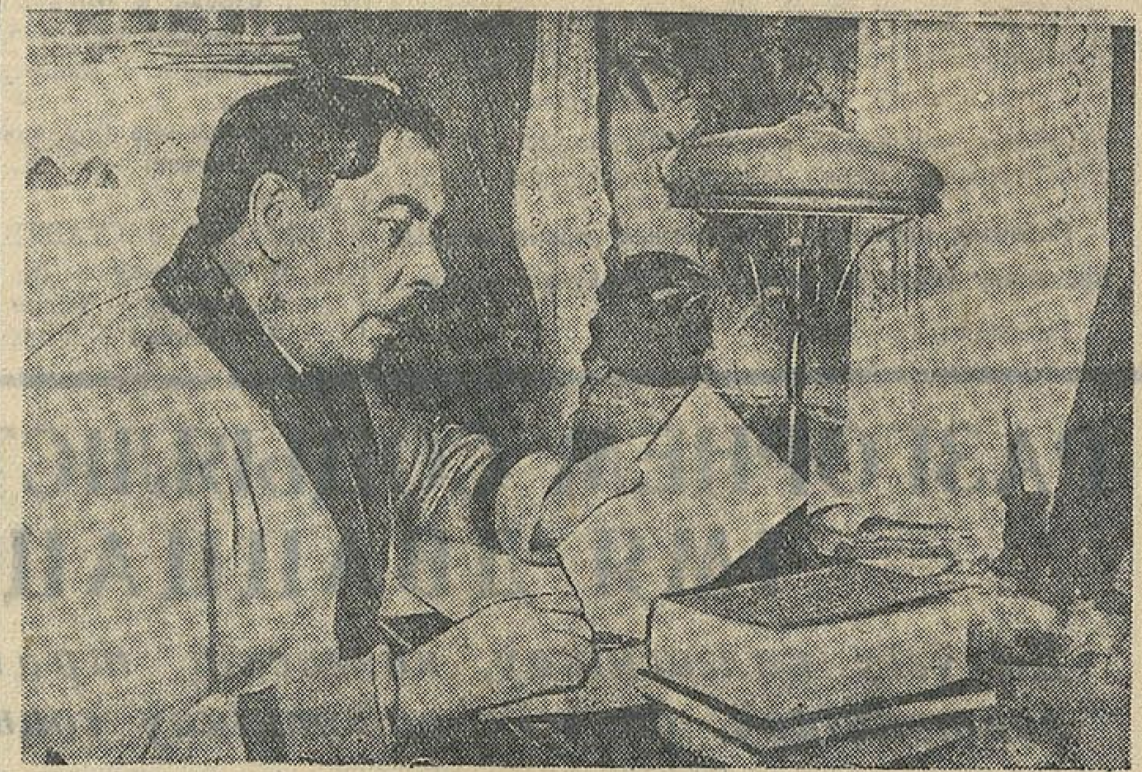

Дэпутат Вярхоўнага Совета БССР кампазітар Алексей Еўлампіевіч Туранкоў за вывучэннем гісторыі ВКП(б). Фото Л. Мазелева.

ЛЕКТАРСКАЯ ГРУПА ПРЫ ГОМЕЛЬСКІМ АБКОМЕ КП(б)Б

ГОМЕЛЬ, 25 снежня. Гомельскі абком КП(б)Б зацвердзіў лектарскую групу ў колькасці 18 чалавек. 16 лектараў маюць вышэйшую асвету. Зацверджана штатная група лектараў пры абкоме ў колькасці 4 чалавек.

Штатныя лектары прачыталі ў бягучым месяцы ў 12 раёнах вобласці 36 лекцый па першаму раздзелу «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». З гэтай колькасці 24 лекцыі прачытаны ў сельсоветах для вясковай інтэлігенцыі і калгаснага актыва. Гэтыя лекцыі слухала каля 10 тысяч чалавек. На лекцыі тав. Каплуна ў Рэчкаўскім сельсовеце, Свяцілавіцкага раёна, прысутнічала 230 чалавек. Цікавасць вясковага актыва да лекцый надзвычай вялікая, памяшканні, дзе чыталіся лекцыі, не маглі змясціць усіх жадаўшых папасці сюды. Лектарам задавалася многа пытанняў.

Пазаштатныя лектары абкома па плану, зацверджанаму аддзелам прапаганды і агітацыі абкома, рыхтуюць лекцыі па асобных творах Леніна. Гэтыя лекцыі разлічаны ў асноўным для вышэйшага звяна кадраў. У Рэчыцы, Рагачове, Добрушы лектары абкома прачыталі ўжо 10 лекцый па дыялектычнаму і гістарычнаму матэрыялізму, па творах Леніна «Крок наперад, два крокі назад», «Што такое «прыяцелі народа» і як яны ваююць супроць соцыял-дэмакратаў» і інш. 11 такіх лекцый прачытана ў гомельскім Доме партыйнай асветы, на іх прысутнічала 2.100 чалавек.

МАЛАДЫЯ БАЙЦЫ УСТУПАЮЦЬ У КОМСАМОЛ

За апошнія два месяцы комсамольскае бюро Н-скай часці, адказным сакратаром якога з'яўляецца тав. Фёдараў, прыняла ў рады ВЛКСМ 45 маладых байцоў.

З першых дзён прабывання ў часці з маладымі чырвонаармейцамі рэгулярна праводзіліся гутаркі аб ролі комсамола ў Чырвонай Арміі, аб барацьбе ленінска-сталінскага комсамола на франтах грамадзянскай вайны і соцыялістычнага будаўніцтва.

Уступаючы ў рады ВЛКСМ, малады чырвонаармеец тав. В. І. Васільеў абяцаў сваім таварышам вучыцца толькі на выдатна. Сваё слова ён з гонарам стрымаў. Курс навучання маладога байца тав. Васільеў закончыў на выдатна і атрымаў падзяку ад камандвання часці.

У ліку прынятых у комсамол — маладыя байцы, выдатнікі вучобы тт. Куляшоў Ф. Г., Сафонаў І. Ф., Багачэнкаў І. В., Майстрэнка П. Т. і іншыя.

КАШТОЎНАЕ МЕРАПРЫЕМСТВА ПАРТКАБІНЕТА

У партыйным кабінеце палітаддзела Гомельскага аддзялення Беларускай чыгункі арганізавана выстаўка, якая прысвечана 20-годдзю стварэння Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Выстаўка мае некалькі аддзелаў. У першым аддзеле паказана рэвалюцыйная дзейнасць у Гомелі Лазара Майсеевіча Кагановіча, яго работа ў Палескім камітэце РСДРП.

У астатніх аддзелах выстаўкі адлюстравана бяспраўе і жабрацкае жыццё працоўных Беларусі пры царызме, паказана барацьба народных мас пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна за звяржэнне ўлады памешчыкаў і капіталістаў у дні Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, устанаўленне совецкай улады на Беларусі, барацьба ў годы грамадзянскай вайны з белапольскімі акупантамі і нямецкімі інтэрвентамі.

Выстаўка ярка паказвае рэканструкцыю народнай гаспадаркі ў годы сталінскіх пяцігодак, разгром трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх банд, перамогу соцыялізма ў СССР, радаснае і шчаслівае жыццё беларускага народа ў сузор'і брацкіх совецкіх соцыялістычных рэспублік.

Р. СЫРКІН.

Поўнасцю выконваць указанні комуністаў

На справаздачна-выбарчым раённым сходзе Ельскай партарганізацыі комуністы рэзка крытыкавалі райком партыі за дрэннае кіраўніцтва пярвічнымі партыйнымі арганізацыямі, за адсутнасць выхавання спачуваючых і слабы рост партыі. Райпартсход прызнаў работу РК КП(б)Б нездавальняючай. У 9 пярвічных партарганізацыях работа таксама была прызнана нездавальняючай.

Райпартсход намеціў канкрэтныя мерапрыемствы па ліквідацыі ўскрытых недахопаў. За сем з палавінай месяцаў пасля справаздачна-выбарчага схода РК КП(б)Б стаў больш канкрэтна займацца наладжваннем партыйнай работы. У выніку, за 11 месяцаў 1938 года 11 чалавек прыняты ў члены партыі і 42 у кандыдаты, створаны 2 новыя тэрытарыяльныя пярвічныя партарганізацыі на сяле.

Аднак райком партыі па-сур'ёзнаму яшчэ не ўзяўся за аказанне дапамогі пярвічным партарганізацыям, работа якіх была прызнана нездавальняючай. У пярвічную партарганізацыю МТС райком накіраваў новых таварышаў, абяцаў аказаць дапамогу. Аднак, усё гэта забыта. За тры месяцы ў партарганізацыі з райкома партыі ніхто не быў. Паранейшаму адсутнічае выхаваўчая работа сярод рабочых і служачых МТС. З 100 трактарыстаў, машыністаў, аграномаў і служачых толькі адзін прынят у кандыдаты партыі. 2 стаханаўцы-трактарысты тт. Кісель і Сухавіцкі яшчэ 7 ліпеня 1938 года падалі заявы аб прыёме іх у групу спачуваючых, але і да гэтага часу іх заявы ляжаць неразгледжанымі.

Райком парушаў унутрыпартыйную дэмакратыю. У часе выбараў кіруючых партарганаў парторгам МТС быў выбран былы помпаліт, а намеснікам парторга механік МТС тав. Падалінскі. Пасля таго, як помпаліт быў зняты з работы і ўзамен яго назначан новы таварыш—Жукаў, сакратар РК КП(б)Б т. Сматрэнка напісаў запіску: «Тав. Жукаў, рашэннем РК КП(б)Б ад 3/XI-38 г. ты зацверджан парторгам МТС. Табе неабходна прыняць справы». Такім чынам нікім не выбраны тав. Жукаў стаў парторгам пярвічнай партарганізацыі МТС.

У Рэмязоўскай, Качышчанскай пярвічных партарганізацыях партыйныя сходы праводзяцца без усякай падрыхтоўкі. Аб парадку дня комуністы даведваюцца толькі на самым сходзе. Гэтыя партарганізацыі працуюць без планаў. У Кузьміцкай партарганізацыі партыйныя дакументы знаходзяцца ў стале старшыні сельсовета. Ёсць пратакольная кніга, але пратаколы пішуцца на асобных кавалачках паперы і падшываюцца да лістоў гэтай кнігі. У большасці пярвічных партарганізацый адсутнічае кантроль і праверка даваемых комуністам партыйных даручэнняў.

Амаль усе інструктары райкома — людзі новыя, нядаўна вылучаныя на партыйную работу. Інструктары выкарыстоўваюцца няправільна, у большасці сваёй пасылаюцца ўпаўнаважанымі ў сельсовет па розных кампаніях і толькі мімаходам бываюць у пярвічных партарганізацыях.

Ельскі РК КП(б)Б павінен поўнасцю выканаць рашэнні справаздачна-выбарчых сходаў і ўказанні комуністаў.

І. ЮНКЕР, А. РУТА.

ПАСЯДЖЭННЕ СОЎНАРКОМА БССР

На сваім чарговым пасяджэнні Совет Народных Камісараў БССР заслухаў даклад в. а. старшыні Бярэзінскага райвыканкома тав. Варанава аб **выкананні Статута сельскагаспадарчай арцелі.**

У Бярэзінскім раёне мелі месца грубыя парушэнні Статута сельгасарцелі. Аднак кіраўнікі раёна, у першую чаргу старшыні РВК і сакратары сельсаветаў, [illegible] ліквідацыі гэтых парушэнняў. У гэтую работу не ўцягнуты члены сельсаветаў, рэвізійных камісій і калгаснікі, не праведзена адпаведная масава-растлумачальная работа сярод калгаснікаў. Да гэтага часу зусім не [illegible] работа па адрэзцы лішкаў прысядзібных земляў у калгаснікаў [illegible] на вечнае карыстанне свабодных зямельных масіваў.

Праведзенай СНК праверкай устаноўлена, што падобнае становішча назіраецца і ў радзе іншых раёнаў. Выходзячы з гэтага, Соўнарком абавязаў [illegible] райвыканкомаў [illegible] масава-растлумачальную работу сярод калгаснікаў па вывучэнню і выкананню Сталінскага статута сельскагаспадарчай арцелі.

Далей Соўнарком разгледзеў пытанне **аб ходзе рамонту трактароў.**

Устаноўлены на IV квартал бягучага года план рамонту трактароў у рэспубліцы [illegible] на 20 снежня квартальны план капітальнага рамонту выкананы на 50,2 проц. і бягучага рамонту — на 23,8 проц. Многія дырэктары МТС не [illegible] завяршэнне сельскагаспадарчых работ [illegible] рамонту трактароў [illegible]. Абласныя зямельныя аддзелы, райвыканкомы і раённыя зямельныя аддзелы не забяспечылі кантролю за ходам і якасцю рамонту і своечасова не аказалі дапамогі дырэктарам МТС. Наркамзем БССР [illegible].

Наркамзем, загадчыкам абласных і раённых зямельных аддзелаў [illegible] да 1 студзеня 1939 г. [illegible] МТС [illegible].

Соўнарком [illegible] парадак, пры якім кожны матор, выходзячы з рамонту ў МТМ, павінен прымацца механікам МТС па акту. Прыёмка якасці рамонту кожнага трактара ў МТС павінна праводзіцца дырэктарам і механікам МТС са складаннем акту [illegible] рамонтных брыгад [illegible] гэтых трактароў.

Совет Народных Камісараў [illegible] Наркамзема [illegible] запасных частак [illegible].

[illegible]

Совет Народных Камісараў абавязаў [illegible] **мерах па ліквідацыі** [illegible].

[illegible]

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА БССР ЗА 20 ГОД

За дваццаць год з дня ўтварэння БССР сельская гаспадарка нашай рэспублікі атрымала сусветна-гістарычнага значэння перамогі. У дарэвалюцыйнай Беларусі 64,7 проц. усёй зямлі належала памешчыкам і царкве, і толькі 35,3 проц. было ў сялян. [illegible]

[illegible] калгасных палях БССР працуе 8.262 трактары, 1.237 камбайнаў, 2.052 складаныя і поўскладаныя малатарні, 1.703 ільняныя сеялкі, 1.174 ільноцерабілкі і т. д. [illegible]

[illegible] сягнуты сотнямі ільнаводчых звенняў калгасаў нашай рэспублікі.

Перамогі калгаснага ладу стварылі моцную базу для пераўтварэння рэспублікі [illegible]

[illegible] гектараў у 1913 да 63 тысяч гектараў у 1937 годзе. Многа калгасаў атрымліваюць штогод высокі ўраджай пладоў. Для прыкладу ўкажам на калгас «Уперад», Мазырскага раёна, які ў сярэднім за апошнія 4 годы атрымлівае па 128 цэнтнераў яблык з гектара.

Калгасы БССР дабіліся вялікіх поспехаў [illegible]

[illegible]

Е. ЗАЛЕСКІ.

Квітнее мастацтва Совецкай Беларусі

НА ЎЗДЫМЕ

Віцебскі тэатр, як і ўсё мастацтва БССР, — гэта сапраўднае дзецішча Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі. Разам з росквітам усяго совецкага мастацтва, нацыянальнага па форме і соцыялістычнага па зместу, ён вырас і дабіўся вялікіх творчых поспехаў у рабоце. Тэатр прайшоў цяжкі шлях. Ворагі народа, якія ўзначальвалі ў свой час беларускае мастацтва, прабавалі насадзіць у тэатры фармалістычнае трукацтва і містыку, прабавалі ператварыць яго ў трыбуну нацыянал-фашысцкіх ідэй.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна калектыў Віцебскага тэатра, выхаваны школай Маскоўскага драматычнага тэатра, нястомна змагаючыся з варожымі плынямі, за апошнія годы змог канчаткова аслабаніцца ад усякага варожага хлама і стаць на правільны шлях соцыялістычнага рэалізма.

Віцебскі тэатр стаў цвёрда на шлях паказу нашаму совецкаму гледачу жыццёва-праўдзівых і ідэйна-глыбокіх п'ес, у якіх адлюстроўваюцца гераічныя справы людзей нашай вялікай сталінскай эпохі. У рэпертуар тэатра былі ўключаны такія п'есы, як «Разлом», «Гібель эскадры», «Любоў Яравая», «Беспрыданіца» і інш. За апошні час тэатр узбагаціўся рэпертуарам п'ес яшчэ больш высокага ідэйна-мастацкага зместу. Такімі п'есамі з'явіліся «У пушчах Палесся»—Якуба Коласа, «Вочы стаўка» — братоў Тур і Шэйніна, «Дзеці Ванюшына» — Найдзенава, «Мяшчане» — Горкага. У гэтых п'есах, асабліва ў рабоце над глыбокімі вобразамі горкаўскай драматургіі, акцёры тэатра яшчэ больш паглыбілі сваё майстэрства.

Трыумфам тэатра з'явілася пастаноўка (упершыню на беларускай сцэне) п'есы «Чалавек з ружжом»—Пагодзіна, у якой паказаны вобразы геніяў чалавецтва Леніна і Сталіна. Гэта сапраўды вялікая творчая перамога тэатра і ўсяго совецкага мастацтва БССР. Гэтай творчай перамогай тэатр быццам-бы падводзіць вынікі свайго 12-гадовага творчага шляху.

Замацоўваючы дасягнутае, тэатр ставіць перад сабой новыя задачы — глыбока, праўдзіва адлюстраваць на сцэне змястоўнае жыццё працоўных, поўнае радасці і шчасця, гарачую любоў беларускага народа да вялікага Сталіна.

У рэпертуар 1939 года тэатр дадаткова ўключае рад новых п'ес. Сярод іх — «Пагібель воўка» — Эдуарда Самуйлёнка, якая адлюстроўвае заможнае калгаснае жыццё, «Над Бярозай-ракой» — Глебкі, у якой выведзен вобраз Серго Орджанікідзе, «Сын народа» — Герман, «Генконсул» — братоў Тур і Шэйніна, а таксама класічныя п'есы — «Егор Булычоў»—М. Горкага і «Тарцюф» — Мальера.

Тэатр заслужана карыстаецца любоўю ў гледача. За 12 год свайго існавання ён абслужыў мільёны працоўных, не раз выязджаў у раёны БССР ставіць спектаклі калгаснікам, рабочым лесу і сплаву, сельскай інтэлігенцыі. Многа разоў калгаснікі бліжэйшых раёнаў арганізавана прыязджалі ў Віцебск глядзець спектаклі. Скрозь і ўсюды тэатр сустракае радушны і цёплы прыём. Асабліва вялікае імкненне працоўных бачыць спектакль «Чалавек з ружжом». Вясной будучага года калектыў тэатра спецыяльна выедзе з паказам гэтай п'есы ў брацкую Украінскую рэспубліку.

Тэатр вырасціў рад такіх таленавітых акцёраў і рэжысёраў, як заслужаны артыст рэспублікі Ільінскі, Звёздачотаў, Сяргейчык, Кашэльнікава, Белінская, Мазалеўская, Шэлег і рад іншых.

Калектыў тэатра ведае, што сваім поспехам, сваім творчым ростам ён абавязан партыі Леніна—Сталіна. Нідзе ў свеце работнікі мастацтва не акружаны такімі клопатамі і ўвагай, як у нашай краіне Советаў. Толькі ў квітнеючай краіне Сталінскай Канстытуцыі работніку сцэны сапраўды прадастаўляюцца ўсе неабходныя ўмовы для яго плённай творчай работы. Натхнёны і акрылены такімі штодзённымі сталінскімі клопатамі, калектыў Віцебскага тэатра і ў далейшым будзе паспяхова і радасна тварыць.

П. С. МАЛЧАНАЎ,
акцёр Віцебскага дзяржаўнага драматычнага тэатра.

РАСЦЕ МУЗЫКАЛЬНАЯ КУЛЬТУРА

ХХ-годдзе свайго існавання Совецкая Беларусь сустракае вялікімі дасягненнямі. Асабліва паказальнымі з'яўляюцца дасягненні Беларусі ў галіне культуры і мастацтва. Зацiснутая самадзяржаўем, яна не мела не толькі вышэйшых, але нават і сярэдніх навучальных устаноў. Нязначна было і пачатковае навучанне. Гаварыць-жа аб музыкальнай культуры дарэволюцыйнай Беларусі наогул няма чаго, на ўсю Беларусь існавалі дзве прыватныя музыкальныя школы з некалькімі дзесяткамі вучняў. У сучасны момант Беларусь мае разгалінаваную сетку музыкальных навучальных устаноў: 10 музыкальных школ, 4 музыкальныя вучылішчы і, нарэшце, сваю музыкальную ВНУ — кансерваторыю. Велізарнае значэнне факта існавання кансерваторыі мы можам ацаніць, калі ўспомнім аб той ролі, якую адыгралі ў развіцці рускай музыкальнай культуры Пецярбургская і Маскоўская кансерваторыі.

Развіццё соцыялістычнай нацыянальнай музыкальнай культуры і стварэнне высокакваліфікаваных кадраў музыкантаў—кампазітараў і выканаўцаў, укараненне музыкальнай культуры ў самыя шырокія слаі працоўных—вось якія задачы стаяць перад усімі музыкальнымі навучальнымі ўстановамі Беларусі і, асабліва, перад кансерваторыяй, як цэнтрам музыкальнай асветы. За нязначны перыяд свайго існавання кансерваторыя дала ўжо рад даравітых, высокакваліфікаваных музыкантаў. Шырокае развіццё сеткі музыкальных і тэатральных устаноў, якімі кожны год узбагачаецца БССР, прад'яўляе кансерваторыі патрабаванне даць яшчэ большую колькасць кадраў для іх.

З года ў год кансерваторыя ўмацоўваецца новымі кадрамі педагогаў, паляпшаецца састаў студэнтаў. У ліку выхаваных кансерваторыяй ужо ёсць нямала імён, вядомых нават за межамі БССР. У музыкальных вучылішчах і школах вучацца дзеці працоўных, праяўляючы вялікія здольнасці, паказваючы, як багат наш народ талентамі і дараваннямі.

Увага, якую аддае партыя і совецкі ўрад развіццю культуры, нацыянальнай па форме, соцыялістычнай па зместу, забяспечыць далейшы рост музыкальнай культуры ў БССР.

А. Н. АМІТОН,
скрыпач, лаўрэат усесаюзнага конкурса скрыпачоў і віяланчэлістаў, дацэнт Беларускай кансерваторыі.

РАДАСНА ЖЫЦЬ І ТВАРЫЦЬ

Вякамі стагнаў беларускі народ у цісках польскіх магнатаў і расійскага самадзяржаўя.

Нацыянальны і соцыяльны гнёт душыў мыслі і пачуцці народа, губіў яго таленты, знішчаў яго сыноў і дочак.

Вялікі Кастрычнік і годы гіганцкага соцыялістычнага будаўніцтва ператварылі былую царскую калонію ў квітнеючую і шчаслівую Беларускую Соцыялістычную Рэспубліку — рэспубліку суцэльнай пісьменнасці. [illegible]

На аснове самай гуманнай нацыянальнай палітыкі Леніна і Сталіна беларускі народ, які ўпершыню ў гісторыі атрымаў сваю дзяржаўнасць, вось ужо 20 год, [illegible] з усімі раней прыгнечанымі народамі, [illegible] будуе новае шчаслівае жыццё, [illegible]

Гісторыя тэатральнай культуры беларускага народа [illegible] толькі пасля перамогі Вялікага Кастрычніка. За 20 год у нас створаны драматычныя тэатры, тэатры оперы і балета, вырасла з нетраў беларускага народа свае акцёры, рэжысёры, драматургі, мастакі, выраслі беларуская мастацкая інтэлігенцыя.

Наш Беларускі драматычны тэатр, у якім я працую з дня яго існавання, з'яўляецца першым вялікім мастацкім арганізмам, створаным 19 год таму назад вялікай партыяй Леніна—Сталіна і совецкай уладай.

За ўсе гэтыя годы ў тэатры выраслі таленавітыя акцёры і рэжысёры. Радасна тварыць у нашай шчаслівай краіне, дзе народ любіць мастацтва, дзе яно служыць вялікім задачам соцыялізма і выхавання новага чалавека бяскласавага грамадства. Мы маем многа дасягненняў, створан рад цікавейшых спектакляў і вобразаў, але мы яшчэ павінны многаму вучыцца і, у першую чаргу, у майстраў вялікай рускай тэатральнай культуры.

Мы будзем імкнуцца яшчэ з большай энергіяй і ўпорствам авалодваць вышынямі майстэрства. Усе ўмовы для гэтага ў нас ёсць; гэтыя ўмовы — любоў, клопаты партыі і ўрада да нас, работнікаў тэатра.

Наша святая задача, старэйшых работнікаў тэатра, выхоўваць моладзь, перадаваць ім свой вопыт і веды. Наш абавязак — вырасціць новыя кадры мастацкай інтэлігенцыі беларускага народа.

Л. І. РЖЭЦКАЯ,
артыстка Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра.

Ленін і Сталін. Скульптура Азгура.

РАЗВІЦЦЁ ВЫЯЎЛЕНЧАГА МАСТАЦТВА

На тэрыторыі цяперашняй БССР два дзесяткі год назад не было ні аднаго скульптара, жывапісцы - прафесіяналы налічваліся адзінкамі. А сёння: 40 архітэктараў, 14 скульптараў, каля 70 жывапісцаў, графікаў, дэкаратараў і афарміцеляў—такую ўнушальную групу творчых работнікаў у галіне архітэктуры і выяўленчага мастацтва мае ордэнаносная Беларусь.

Выяўленчае мастацтва БССР, дзякуючы чулым і клапатлівым адносінам партыі і ўрада і дапамозе раду рускіх майстраў ідзе па правільнаму шляху, па шляху авалодання метадам соцыялістычнага рэалізма.

Прыкладам гэта на рабоце раду нашых мастакоў. Тав. Бразер, адзін з старэйшых беларускіх скульптараў. Яго творчасць пераважна прысвечана партрэту — да лепшых з іх трэба аднесці зробленыя ім для Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі бюст таварыша Сталіна, затым статуя С. М. Кірава, бюст народнага артыста Міхоэльса, статуя «Калгасніца» і т. д. З групы старых беларускіх скульптараў найбольш творчую актыўнасць выявіў т. Грубэ, які прайшоў шлях ад самавучкі да майстра. З найбольш сільных яго работ можна адзначыць выразаную з дрэва статую «Трактарыстка», якая знаходзіцца на выстаўцы «Індустрыя соцыялізма» ў Маскве, помнік Дзержынскаму ў Дзержынску, які атрымаў бліскучую ацэнку і інш.

Малады скульптар Азгур найбольш дасканала валодае жыццёвасцю перадачы. У апошні час т. Азгур заняўся рашэннем кампазіцыйных задач у галіне групавой партрэтнай скульптуры (праект групы Ленін і Сталін, Маркс і Энгельс), што з'яўляецца новым укладам у совецкую скульптуру.

Творча вырас былы выхаванец Віцебскага мастацкага тэхнікума скульптар Бембель, [illegible] З моладзі трэба адзначыць быстры рост і творчую актыўнасць скульптара Глебава (конная статуя Варашылава, група для Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі). Вылучыўся таксама скульптар Орлоў работай над групай для той-жа выстаўкі на тэму «Абарона радзімы».

Больш 15-ці год працуе ў нас тав. Керзін як скульптар, педагог і актыўны грамадскі работнік. На жаль, хваравіты стан здароўя т. Керзіна не дае яму магчымасці больш прадукцыйна творча працаваць.

У галіне жывапісу мы маем несумненны рост, аднак, больш за кошт кольнасных паказальнікаў. Калі ў мінулым жывапісцы ў нас налічваліся адзінкамі, то зараз іх больш 40.

Сярод мастакоў яшчэ мала ярка вызначыўшыхся фігур — да такіх мы можам прылічыць старэйшага мастака БССР Якава Маркавіча Кругера, затым — Валенціна Віктаравіча Волкава і рад іншых мастакоў: Гедда, Пашкевіча, Лейтмана, Ахрэмчыка, Шаўчэнка. Апрача гэтых таварышаў трэба ўпамянуць аб цэлым радзе безумоўна растучых, таленавітых мастакоў, галоўным чынам з моладзі — (Монасзон, А. Волкаў, Ціхановіч Е., Забораў і інш.), але яны яшчэ знаходзяцца ў стадыі накаплення майстэрства, неабходнага для стварэння сапраўдных карцін.

Мастакі БССР з вялікім энтузіязмам рыхтуюцца да паказу сваіх дасягненняў. 1939 год — год вялікіх творчых спраў: афармленне беларускага павільёна на Усесаюзнай сельгасвыстаўцы і выстаўка ў азнаменаванне ХХ-годдзя вызвалення БССР ад белапольскіх інтэрвентаў. У 1939 годзе, згодна рашэння ўрада, адкрываюцца два мастацкія музеі. Усе гэтыя падзеі на выяўленчым фронце выклікалі сярод мастакоў небывалы энтузіязм. [illegible]

І. РУБІНШТЭЙН,
старшыня саюза совецкіх мастакоў БССР.

ДА НОВЫХ ПОСПЕХАЎ

Беларускі дзяржаўны тэатр оперы і балета, створаны ў рэзультаце няўхільнага ажыццяўлення ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, заклікан служыць далейшаму развіццю совецкага мастацтва ордэнаноснай БССР.

Тэатр арганізаван на базе студыі, існаваўшай з 1930 года, у саставе якой была пераважна моладзь, вышаўшая з Менскага музыкальнага тэхнікума. Моладзь была поўна ўпэўненасці ў поспеху гэтай вялікай адказнай справы.

Калектыў к часу ўрачыстага адкрыцця тэатра (25 мая 1933 года) меў у сваім рэпертуары чатыры оперы: «Залаты пеўнік», «Кармен», «Царская нявеста» і «Еўгеній Онегін». Гэтыя пастаноўкі ажыццяўляліся не адзіным мастацкім кіраўніком, а кожным у асобным выпадку рэжысёрам. Таму яны рэзка адрозніваліся адна ад адной. Гэта быў перыяд творчых шуканняў, творчага росту калектыва.

Велізарную работу ў перыяд падрыхтоўкі студыі да пераходу ў тэатральны арганізм прарабіў са спевакамі буйны майстар опернага мастацтва А. П. Баначыч. З вялікай любоўю ён выхоўваў маладое пакаленне, прывіваў любоў да мастацтва, перадаваў свой 25-гадовы вопыт. Рад акцёраў, у тым ліку заслужаная артыстка БССР Александроўская, Друкер, Млодэк, Шапіра, Кроз, Альшэўская, Пукст, Балоцін, Дзенісаў, Каліноўскі, Нікалаевіч і іншыя, пачаўшы сваю работу са студыі, за годы работы ў тэатры сталі вядомымі беларускаму народу.

Перыяд пасля адкрыцця тэатра адзначаецца, як перыяд росту і ў сэнсе накаплення рэпертуара, і ў сэнсе ўмацавання творчых сіл і набыцця творчага майстэрства. За гэты час быў ажыццёўлен рад оперных і балетных пастановак. Да часу сваёй першай гастрольнай паездкі па гарадах БССР у 1935 годзе тэатр ужо меў у сваім рэпертуары оперы «Севільскі цырульнік», «Пікавая дама», «Князь Ігар» і балет «Чырвоны мак». Гэтыя спектаклі карысталіся вялікім поспехам у гледачоў. Рад акцёраў за кароткі час існавання тэатра паказалі гледачам свае высокія творчыя здольнасці.

Тэатр прадаўжаў гастролі па БССР і ў 1936 і ў 1937 гг.

Далейшай работай над операмі «Рыгалета» і «Тоска» (рэжысёр Златагораў) тэатр імкнуўся дабіцца як мага больш праяўлення акцёрскай выразнасці і паказу сапраўды жывых людзей, праўдзіва адлюстроўваючых ідэю спектакля. Глядач, слухаючы гэтыя спектаклі, не ўходзіў роўнадушным з тэатра, а паказаныя вобразы яго захаплялі і хвалявалі.

У 1938 годзе тэатр ажыццявіў першую пастаноўку совецкай оперы кампазітара Дзержынскага — «Ціхі Дон». Паяўленне совецкай оперы на сцэне тэатра — вялікае дасягненне.

Паказваючы толькі пераводныя оперы, тэатр не мог абрадаваць нашу грамадскасць арыгінальнай беларускай совецкай операй. Ворагі народа, якія былі ў кіраўніцтве тэатра, усяляк зрывалі стварэнне беларускай совецкай оперы. Зараз, ліквідуючы вынікі шкодніцтва, тэатр прыняў да пастаноўкі творы беларускіх кампазітараў на лібрэта беларускіх пісьменнікаў.

Калектыў тэатра, сустракаючы 20-годдзе БССР, разгарнуў вялікую работу над пастаноўкай оперы «Міхась Падгорны», паставіўшы задачай адкрыць ёю Вялікі тэатр.

Атрымліваючы ад партыі і ўрада выдатны будынак, тэатр адкажа новым уздымам у выпуску высокамастацкіх спектакляў. Калектыў памятае, што за ўсю тую ўвагу, якую аказвае нам партыя і совецкі ўрад, мы павінны ў прадстаячай дэкадзе совецкага мастацтва БССР у Маскве паказаць росквіт нацыянальнага опернага мастацтва беларускага народа.

М. І. ДЗЕНІСАЎ,
саліст Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета.

ТВОРЧЫ РОСТ

Росквіт народнай гаспадаркі і культуры Совецкай Беларусі з'яўляецца вынікам мудрай ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі нашай роднай большэвіцкай партыі.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР вырас са студыі, якая была арганізавана ў 1922 годзе. Партыя і ўрад, якія нястомна клапоцяцца аб совецкім мастацтве, накіравалі студыю на вучобу ў Маскву. Будучы ў Маскве, студыя атрымала магчымасць знаёміцца з лепшымі ўзорамі тэатральнай культуры і акцёрскім майстэрствам лепшых прадстаўнікоў рускага тэатра.

Пасля чатырох год вучобы студыя ператварылася ў тэатр, закліка</br>ны выхоўваць шырокія працоўныя масы.

Адным з асноўных дасягненняў Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР з'яўляецца стварэнне і выхаванне акцёрскіх і рэжысёрскіх кадраў, якія вышлі з працоўных мас. Гэтыя кадры забяспечваюць далейшы творчы рост тэатра.

За апошнія годы тэатр вылучыў з радоў выхаваных ім артыстаў новых рэжысёраў, якія паказалі свае творчыя магчымасці ў цэлым радзе сучасных пастановак.

Тэатрам за апошнія годы выхавана ў студыі вялікая група маладых акцёраў, якім ужо даручаюцца адказныя і вядучыя ролі ў спектаклях.

За час свайго існавання тэатр працаваў над лепшымі творамі сусветнай класічнай драматургіі (Шэкспір, Горкі, Мальер, Гальдоні, Бен-Джансон, Шолам-Алэйхем, Перэц) і над п'есамі совецкіх драматургаў.

Ворагі народа, арудаваўшыя на фронце мастацтва БССР, імкнуліся адарваць тэатр ад шырокіх працоўных мас.

Пасля знішчэння ворагаў народа, якія пралезлі і ў наш тэатр, калектыў тэатра ўсё больш і больш адчувае творчы ўздым і рост. У галіне рэпертуара тэатр звярнуўся да любімых народных тэм, адлюстроўваючых гераічнае мінулае народа, яго сілу і барацьбу з прыгнятальнікамі, яго веру ў светлую будучыню, якая ажыццёўлена партыяй Леніна—Сталіна.

Напоўненая гледачамі зала гаворыць аб цесным кантакце і любві шырокіх мас да тэатра.

Наша неадкладная задача — мацаваць гэту сувязь з шырокімі народнымі масамі, не спыняючыся на дасягнутым, ствараць вялікія творы мастацтва, дастойныя сталінскай эпохі.

М. СОКАЛ, М. МОІН, А. ТРЭПЕЛЬ,
акцёры і рэжысёры Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР.

ПРАЦАВАЦЬ НАД КЛАСІКАЙ

Дваццатая гадавіна Совецкай Беларусі для Дзяржаўнага тэатра рускай драмы БССР з'яўляецца новым этапам яго далейшага мастацка-творчага росту і росквіту.

Мастацтва Совецкай Беларусі, выкарыстоўваючы невычарпальную крыніцу для свайго творчага натхнення і росту, совецкі беларускі народ, яго культура на аснове бурна растучай соцыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі рухаецца наперад па шляху свайго ўдасканалення нацыянальнага мастацтва па форме і соцыялістычнага па зместу.

У парадку самакрытыкі трэба сказаць, што да 20-й гадавіны Совецкай Беларусі Дзяржаўны тэатр рускай драмы БССР не дасягнуў яшчэ таго становішча, якога ён павінен быў дасягнуць як прадстаўнік вядучай рускай совецкай культуры і сцэнічнага мастацтва.

Зараз рускі тэатр намеціў на 1939 год рад змяненняў. У аснову сваёй творчай работы тэатр паклаў асваенне рускай класікі: Гоголь — «Ревизор», А. Остроўскі — «На всякого мудреца довольно простоты», «Бедность не порок» і інш.; Л. Талстой — «Живой труп», М. Горкі—«Егор Булычев» і інш.

Сучасныя совецкія п'есы прадстаўлены драматургамі: Леонавым — «Половчанские сады», Германам — «Друг народа» і беларускім драматургам Самуйлёнкам—«Гибель волка».

Намячаючы гэты план, кіраўніцтва тэатра мае на ўвазе запрасіць для асобных пастановак буйных майстраў-рэжысёраў, у прыватнасці заслужанагадзеяча мастацтваў, ордэнаносца Л. М. Прозароўскага на пастаноўку «Уриэль и Акоста», а таксама беларускага майстра на пастаноўку «Гибель волка».

Ажыццяўленне і мастацкае асваенне намечанага рэпертуарнага плана дазволіць тэатру ў наступным годзе падняцца на вышэйшую творчую ступень і прыступіць да ажыццяўлення пастановак «Горе от ума» Грыбаедава, «Отелло» Шэкспіра і інш.

Авалодваючы творча лепшымі ўзорамі класічнай спадчыны, вывучаючы геніяльныя творы Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна, мы ў брацкім супрацоўніцтве з работнікамі мастацтва нацыянальных рэспублік вялікага Совецкага Саюза, няўхільна будзем імкнуцца ўсё да новых і новых дасягненняў совецкага мастацтва ў славу нашай соцыялістычнай радзімы.

Л. КОЛАС,
дырэктар Дзяржаўнага тэатра рускай драмы БССР.

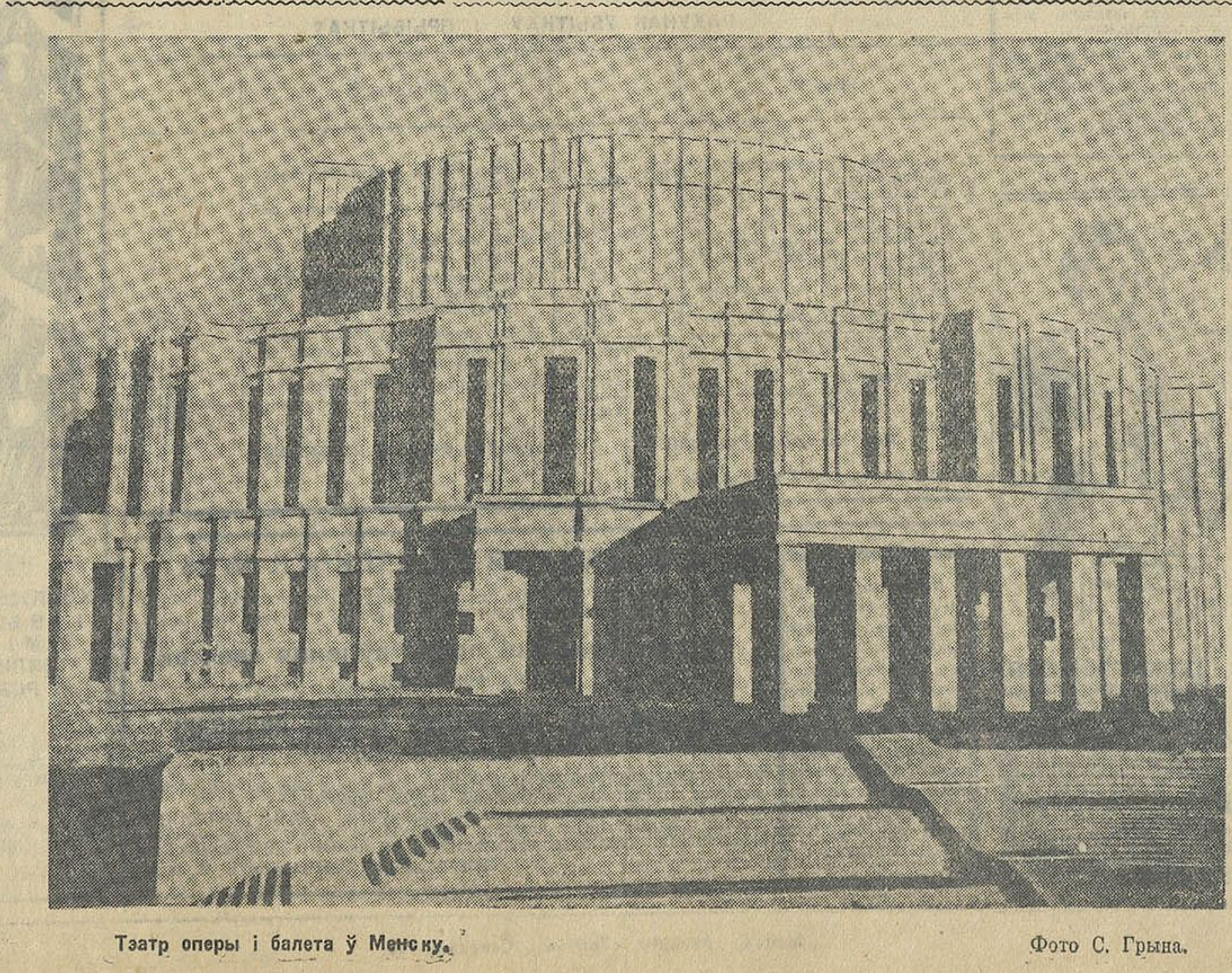

Тэатр оперы і балета ў Менску. Фота С. Грыва.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

У сувязі з ўчарашнім паведамленнем аб закрыцці совецкага консульства ў Мілане, ТАСС даведаўся з аўтарытэтнай крыніцы, што повадам паслужыў хуліганскі дэбош, зроблены супроць памяшкання совецкага консульства італьянскімі фашыстамі ў час антыфранцузскай дэманстрацыі. Як у свой час паведамлялася, хуліганы выбілі шыбы і пашкодзілі дзверы консульства. Хоць міланскі прэфект і выразіў совецкаму консулу жаль, італьянскі ўрад не даў здавальняючага адказу на патрабаванне совецкага пасла аб расследванні здарэння і аб дастойным пакаранні вінаватых. З прычыны гэтага совецкі ўрад паведаміў італьянскі, што, з прычыны адсутнасці гарантый нармальнай работы консульства ў Мілане, ён рашыў гэта консульства закрыць і на аснове ўзаемнасці прапануе ліквідаваць італьянскае консульства ў Одэсе.

ДЭКЛАРАЦЫЯ ЯПОНСКАГА ЎРАДА

ТОКІО, 26 снежня. (ТАСС). Японскі ўрад апублікаваў новую дэкларацыю аб сваёй палітыцы ў Кітаі. Як і раней, японскі ўрад у гэтай дэкларацыі, прыкрываючыся вывескай «барацьбы з комунізмам», раскрывае ў замысловатых фразах свае планы заняволення Кітая і выгнання з яго іншых дзяржаў. Японскі ўрад патрабуе, каб «Кітай спыніў антыяпонскія дзеянні, прызнаў за Японіяй права трымаць японскія войскі ў асобна ўказаных месцах і згадзіўся-б з ператварэннем Унутранай Манголіі ў асобую зону».

Японскі ўрад таксама патрабуе свабоднага пасялення японцаў у Кітаі, прадстаўлення Японіі праў на распрацоўку прыродных рэсурсаў у Кітаі, прызнання Манчжоу-Го і т. д.

Уся дэкларацыя падносіцца Японіяй як «асноўныя ўмовы ўрэгулявання японa-кітайскіх адносін».

Правал урадавага „Лагера нацыянальнага аб'яднання“ на муніцыпальных выбарах у Польшчы

ВАРШАВА, 25 снежня. (ТАСС). З раду гарадоў Польшчы прадаўжаюць паступаць дадатковыя весткі аб выбарах у мясцовыя самаўпраўленні, якія сведчаць аб паражэнні кандыдатаў урадавай партыі «Лагера нацыянальнага аб'яднання» і права-апазіцыйнай партыі «Стронніцтво народове».

Так, напрыклад, у воласці Поромбка-Казімеж, Дамброўскага басейна, «Лагер нацыянальнага аб'яднання» атрымаў усяго 6 мандатаў з 19. У воласці Ніўка ППС (партыя польскіх соцыялістаў) і класавыя профсаюзы атрымалі 73 мандаты. «Лагер нацыянальнага аб'яднання» — 27. У абшчыне Вайкэвіцэ - Касцельнае ППС і класавыя профсаюзы атрымалі 12 мандатаў, урадавы-ж «лагер» — 1 мандат. У мястэчку Вігелзуг класавыя профсаюзы атрымалі 15 мандатаў, урадавы «лагер»—1.

Такі-ж малюнак наглядаецца і ў іншых валасцях і абшчынах Дамброўскага басейна, заселеных пераважна рабочымі-гарнякамі.

Праследванне палякаў у германскай Сілезіі

ВАРШАВА, 25 снежня. (ТАСС). Газеты паведамляюць аб новым польска-германскім канфлікце, узнікшым на глебе праследвання палякаў у германскай Сілезіі. Па вестках газеты «Кур'ер польскі», фашысцкія ўлады ў германскай Сілезіі адабралі амаль ва ўсіх польскіх грамадскіх дзеячоў пашпарты і пагранічныя пасведчанні на права пераходу граніцы. Пагранічныя прапускі адабраны таксама ва ўсіх польскіх рабочых, якія пастаянна пражываюць у германскай Сілезіі.

Германскія ўлады, піша «Кур'ер польскі», выдаючы такое распараджэнне, імкнуцца прадухіліць пашырэнне вестак аб цяжкім становішчы насельніцтва ў Германіі і аб праследваннях, якім яно падвяргаецца з боку фашысцкіх улад.

НА З'ЕЗДЗЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 25 снежня. (ТАСС). На ранішнім пасяджэнні з'езда соцыялістычнай партыі Францыі ў спрэчках па пытаннях унутранай палітыкі рад прамоўцаў прызнаў, што ўрад Даладз'е адступіў ад праграмных установак, за якія Францыя галасавала на парламенцкіх выбарах 1936 года.

Выступіўшы першым, дэпутат палаты ад дэпартамента Верхняй Гароны Эспарбес заявіў: «Палітыка ўрада Даладз'е не мае нічога агульнага з праграмай народнага фронта. Соцыялістычная партыя павінна разгарнуць па ўсёй Францыі шырокую кампанію, каб выкрыць ашуканства, якому народ Францыі зараз падвяргаецца».

Наступны прамоўца Гронье ў сваёй прамове ўказваў, што «неабходна прадбачыць падзенне ўрада Даладз'е і зараз ужо вызначыць пазіцыю партыі на выпадак яго падзення».

Барэнтэн (федэрацыя Крэз) гаварыў аб подкупе пэўнай часткі французскай прэсы, на што Гебельсам выдаткаваны ў Францыі мільёны франкаў.

Дэлегат Верхняга Рэйна Эргард указаў на ўсёўзрастаючую небяспеку гітлераўскай прапаганды ва ўсходніх раёнах Францыі.

ХРОНІКА

23 снежня г. г. паміж намеснікам народнага камісара замежных спраў тав. В. П. Пацёмкіным і надзвычайным пасланнікам і поўнамоцным міністрам Фінляндыі ў Маскве баронам А. С. Ір'е-Коскінем адбыўся абмен нотамі аб зацвярджэнні ўрадам Саюза ССР і фінляндскім урадам дакументаў і карт, вызначаючых праходжанне лініі дзяржаўнай граніцы паміж СССР і Фінляндыяй і складзеных совецка-фінляндскай камісіяй па дэмаркацыі граніцы.

(ТАСС).

Жанчыны рэспубліканскай Іспаніі працуюць на прадпрыемствах абароннай прамысловасці, замест мужчын, пайшоўшых на фронт. НА ЗДЫМКУ: жанчына-работніца ў адным з цэхаў ваеннага завода.

Фотахроніка ТАСС.

ЗВАРОТ НЕГРЫНА ДА УСІХ ІСПАНЦАЎ

БАРСЕЛОНА, 25 снежня. (ТАСС). Старшыня савета міністраў Негрын звярнуўся па радыё да ўсіх іспанцаў, пражываючых на тэрыторыі рэспублікі і ў фашысцкай зоне, з заклікам да [illegible]. Негрын указаў, што ўрад рэспублікі [illegible]

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

Як паведамляецца ў афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны, 25 снежня на ўсходнім фронце, у зоне Трэмпа, у сектары Монсеч, рэспубліканскія войскі поўнасцю адбілі ўсе атакі інтэрвентаў, наступаўшых пры шырокім падтрыманні італа-германскай авіяцыі. Інтэрвенты панеслі вялікія страты, не дабіўшыся ніякіх разультатаў.

У зоне Сегра італьянскія дывізіі пры магутным падтрыманні авіяцыі, артылерыі і танкаў працягвалі атакаваць рэспубліканскія пазіцыі. Інтэрвенты занялі Альматрэт, панёсшы пры гэтым велізарныя страты. Атакі мяцежнікаў і інтэрвентаў у напрамку на Хаўбес і Аспа поўнасцю адбіты. Рэспубліканцы знішчылі 3 фашысцкія танкі.

На эстрэмадурскім фронце ў ноч на 25 снежня рэспубліканскія войскі адбілі атаку мяцежнікаў на рэспубліканскія пазіцыі ў сектары Кабеса дэль Буэй.

НАПЯРЭДАДНІ СЛАЎНАГА ЮБІЛЕЯ

З велізарным уздымам рыхтуюцца працоўныя сталіцы БССР да вялікага народнага свята — дня Утварэння БССР. Вуліцы Менска, плошчы і будынкі будуць упрыгожаны сцягамі, партрэтамі кіраўнікоў партыі і ўрада, мастацкімі плакатамі і лозунгамі, панно, якія ілюструюць дасягненні БССР за 20 год. Прыгожая 24-метровая ёлка ўстанаўліваецца на плошчы Свабоды. [illegible] На плошчы Свабоды, скверах, стадыёнах і катках горада 31 снежня і 1 студзеня будуць наладжаны вялікія карнавальныя народныя гулянні.

У гонар [illegible] ХХ-годдзя БССР 29 снежня праводзіцца агульнагарадскі 5-кілометровы паход працоўных Менска ў процівагазах. У паходзе прымуць удзел звыш 20 тыс. чалавек. 30 снежня склікаюцца ўрачыстыя пасяджэнні раёнсаветаў горада з удзелам грамадскіх арганізацый. Першага студзеня ў памяшканні Дзяржаўнага тэатра оперы і балета адбудзецца ўрачысты пленум Менскага гарадскога савета разам з прадстаўнікамі грамадскіх арганізацый і прадстаўнікамі воінскіх часцей.

Для ўдзелу ў святкаваннях ХХ-годдзя запрошаны больш 400 гасцей — прадстаўнікі ўсіх брацкіх саюзных рэспублік, лепшыя людзі прамысловасці і сельскай гаспадаркі БССР, дэпутаты Вярхоўных Саветаў СССР і БССР.

Пасля ўрачыстага пасяджэння [illegible] Масквы і Менска.

У сувязі з ХХ-годдзем БССР Беларускі дзяржаўны тэатр оперы і балета арганізуе два выезды на станкабудаўнічыя заводы імя Варашылава і імя Кірава. [illegible] «Мастацтва БССР за 20 год» рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі праслухаюць першы акт оперы «Міхась Падгорны» ў выкананні салістаў, хора і аркестра. У кожным выездзе прымуць удзел 180 чалавек.

У Палацы піянераў і акцябрат будзе праведзена гутарка аб тэатры оперы і балета. [illegible] Выступяць таксама салісты оперы.

ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ Ў КАЛГАСЕ

ЧАВУСЫ. На рацэ Рэста, на тэрыторыі калгаса імя Дзяржынскага, закончана будаўніцтва электрастанцыі. Устаноўлены 2 турбіны магутнасцю ў 94 конскія сілы. Зараз заканчваюцца мантажныя работы.

Кошт электрастанцыі — 220 тысяч рублёў. Яна будзе даваць электраэнергію калгасам імя Дзяржынскага, «Першы май», школам, радыёвузлу, бальніцы і інш.

Пуск электрастанцыі адбудзецца ў дзень ХХ-годдзя БССР—1 студзеня.

«Суламіф» у пастаноўцы Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР — тэкст паэта С. Галкіна, пастаноўка [illegible], музыка [illegible] Пульвера, мастак [illegible]. НА ЗДЫМКУ: сцэна з 3-га акта. Суламіф — артыстка [illegible], «Авесалом» — артыст [illegible].

Фото Л. Мазелева (Фотахроніка ТАСС).

ДЭЛЕГАЦЫЯ УРАЧОЎ БССР НА З'ЕЗДЗЕ ХІРУРГАЎ

У рабоце ўсесаюзнага з'езда хірургаў у Харкаве прымае ўдзел дэлегацыя з 45 урачоў БССР. Дэлегацыю ўзначальвае дырэктар Менскага медыцынскага інстытута тав. Шульц. У састаў яе ўваходзяць прафесары Шапіра, Мангейм, Іргер, Бабук (Менск), прафесары Марзон, Перальман (Віцебск), урачы — Хентаў (Гомель), Ільін (Рагачоў), Сільнікаў (Бягомль) і інш.

З'езд абмяркуе многа праблем, якія датычаць галоўным чынам пытанняў траўматызма і лячэння ран. Рад праграмных дакладаў прысвячаецца абароннай тэматыцы. У ліку дакладчыкаў выдатнейшыя хірургі СССР.

АНТЫРЭЛІГІЙНЫЯ ЛЕКЦЫІ ДЛЯ КАЛГАСНІКАЎ

ВАСІЛЕВІЧЫ. Настаўнікі Залатушскага сельсовета сістэматычна чытаюць для калгаснікаў папулярныя антырэлігійныя лекцыі. За апошні час прачытаны лекцыі на тэмы: «Жыццё першабытных людзей», «Паходжанне каляд», «Хрышчэнне на Русі» і інш. Калгаснікі і калгасніцы ахвотна наведваюць гэтыя лекцыі.

НОВАГОДНІЯ БАЗАРЫ

З 28 снежня па 1 студзеня на ўсіх менскіх рынках арганізуюцца навагоднія базары з удзелам калгасаў і калгаснікаў Менскага раёна.

Гандлюючыя арганізацыі завязуць на базары розных прамысловых і прадуктовых тавараў на 1.300 тыс. рублёў.

НОВЫЯ ПАСТАНОЎКІ БЕЛАРУСКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА

Калектыў Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета рыхтуецца адкрыццю сезона ў новым будынку Вялікага тэатра БССР.

Ужо работа над трыма пастаноўкамі. Прыступлена ўжо да рэжысёрскай работы над першай беларускай операй «Міхась Падгорны», кампазітара Цікоцкага, лібрэта Броўкі. Ставіць [illegible] артыст рэспублікі Літвінаў, дырыжор Шнейдэрман.

Другую пастаноўку — оперу «Русалка» — Даргамыжскага ставіць рэжысёр Рапапорт, дырыжор-ордэнаносец [illegible], мастак [illegible]. Трэцяя пастаноўка — балет «Бахчысарайскі фантан» — музыка Асаф'ева — ставіць Касьян Галейзоўскі.

25 снежня адбылося праслухоўванне акта беларускага балета «Салавей» — музыка Крошнера [illegible] аркестра тэатра пад кіраўніцтвам Шнейдэрмана. [illegible] Музыка атрымала добрую ацэнку.

Адкрыццё новага сезона намечаецца [illegible] прэм'ерай «Міхась Падгорны». На адкрыцці запрошаны [illegible] майстры тэатральнага мастацтва СССР — народныя артысты Саюза ССР тт. Барсава, Рэйзен, [illegible] і інш.

МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЙНАСЦЬ ПАГРАНІЧНІКАЎ

29 снежня праводзіцца ўсесаюзная радыёпераклічка — паказ мастацкай самадзейнасці пагранічнікаў. Ад пагранічных войск Беларускай акругі перад мікрафонам будуць выступаць лепшыя выканаўцы, пагранічнікі і члены іх сем'яў.

Хор пагранічнікаў у колькасці 25 чалавек выканае песню аб Сталіне, беларускую народную песню «Бывайце здаровы, жывіце багата» і іншыя. Песню аб героі-пагранічніку Баранаве выканаюць чырвонаармейцы тт. Гусарын і Залескі. Трыо баяністаў пагранічнікаў выканае яўрэйскую-комсамольскую і іншыя песні.

У гэты-ж дзень па радыё будзе даны вялікі святочны канцэрт для Беларусі, у якім прымуць удзел звыш 200 чалавек з розных калектываў мастацкай самадзейнасці пагранічнікаў.

ПРЭМ'ЕРА Ў ДЗЯРЖАЎНЫМ ЯЎРЭЙСКІМ ТЭАТРЫ

Учора Яўрэйскі дзяржаўны тэатр БССР паказаў прэм'еру спектакля «Лейбке салдат». П'еса напісана артыстам тэатра Ісер Левіным. Ставіў спектакль рэжысёр Трэпель.

Спектакль паказвае, як у першыя гады імперыялістычнай вайны ў салдата ні мае зрэе ідэя рэвалюцыі — адзіны выхад з ненавіснай народу бойні.

Прэм'ера спектакля была цёпла сустрэта гледачом.

Дзённік

Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (пакой № 18) адбудзецца кансультацыя на тэму: «ХХ-годдзе Ўтварэння Беларускай ССР». Увaход свабодны.

Сёння, у 7 гадзін вечара, у малой зале Дома партактыва адбудзецца кансультацыя на тэму: «Як трэба вывучаць «Капітал» Карла Маркса». Кансультант—прафесар Лур'[illegible]. Увaход свабодны.

Рэдакцыя газеты «Звязда» і прэзідыум Акадэміі навук БССР склікаюць 28 снежня г.г. НАРАДУ НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАЎ г. МЕНСКА.

Нарада адбудзецца ў 7 гадзін вечара, у кабінеце адказнага рэдактара газеты «Звязда» (Совецкая, 49, III паверх).

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА».
ПРЭЗІДЫУМ АКАДЭМІІ НАВУК БССР.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр
27 снежня
КАЦЯРЫНА ЖАРНАСЕК
Абанемент № 40.
Пачатак у 7 г. 30 м. веч. Каса адкрыта з 2 г. дня да 8 г. 30 м. веч. бесперапынна.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР
27 снежня
ЛЕЙБКЕ-САЛДАТ
Абанемент № 14.
Пачатак у 8 г. веч.

Кінатэатр «Чырвоная зорка»
БАЛОТНЫЯ САЛДАТЫ

Кінатэатр «РОДИНА»
НА ГРАНІЦЫ

Кінатэатр «Інтэрнацыянал»
ГЕРАІЧНЫ КІТАЙ

Кінатэатр «Спартак»
ІУДУШКА ГАЛАЎЛЕЎ

Дзіцячы кінатэатр [illegible]

Кінатэатр «Навіны дня»
1. Журналы [illegible] кінахронікі № 28 і 29.
2. Журнал «Звёздочка» № 4.

ДАВЕДКІ, ГАЗЕТНЫЯ ВЫРАЗКІ

Па ЦІКАВЯЧЫХ ПЫТАННЯХ УСЕ УСТАНОВЫ, ПРАДПРЫЕМСТВЫ І ГРАМАДЗЯНЕ МОГУЦЬ АТРЫМАЦЬ У

ДАВЕДАЧНА-ІНФАРМАЦЫЙНАЙ КАНТОРЫ

(МЕНСК, ЛЕНІНСКАЯ, 28).

ДАВЕДКІ ДАЮЦЦА ХУТКА, ДАКЛАДНА

1. Аб адрасах прыватных асоб устаноў, арганізацый, прадпрыемстваў, навучальных устаноў, якія знаходзяцца ў г. Менску і на перыферыі;
2. Аб адміністратыўна-тэрытарыяльным дзяленні СССР;
3. Аб кошце праезду, правозу багажа па чыгунцы, водных і паветраных шляхах ад любога і да любога пункта Саюза ССР і аб часе знаходжання ў шляху;
4. Аб часе прыходу і адыходу чыгуначных паяздоў, параходаў, прылёту і адлёту самалётаў;
5. Аб курортах, дамах адпачынку часе іх дзеяння, кошце пуцёўкі, курсоўкі і праезду;
6. Праводзіцца праверка выйгрышаў па аблігацыях дзяржпазык.

ДАВЕДКІ МОЖНА АТРЫМЛІВАЦЬ ПА ТЭЛЕФОНУ,

для чаго неабходна аформіць абанементны заказ коштам 100 рублёў у год.

ВУСНЫЯ ДАВЕДКІ можна атрымліваць, апрача таго, у даведачна-інфармацыйных кіёсках №№ 1, 2 і 4 і на крытым калгасным базары.

ГАЗЕТНЫЯ ВЫРАЗКІ з усіх газет, выходзячых у СССР, па спецыяльных дагаварах пасылаюцца ў закрытых канвертах штодзень усім установам і прадпрыемствам.

Для заключэння дагавораў на газетныя выразкі і для афармлення абанементнага карыстання тэлефоннымі даведкамі выклікайце супрацоўніка даведачнай канторы па тэлефонах №№ 22-754 і 05.

Зводны заключны баланс па Белводгасу

на 1 студзеня 1938 года

АКТЫЎ — НАЗВА АРТЫКУЛАЎ	СУМА (у тыс. руб.)	ПАСІЎ — НАЗВА АРТЫКУЛАЎ	СУМА (у тыс. руб.)
1. Асноўныя сродкі	998,2	Статутны фонд	2814,6
2. Абсталяванне і матэрыялы	1369,0	Накапленні 1937 г.	121,2
3. Незавершаная вытворчасць	194,0	Сродкі ў разліках	564,6
4. Затраты будучых год	10,2	Фонды і рэзервы	120,3
5. Грашовыя сродкі	355,8		
6. Сродкі ў разліках	693,5		
БАЛАНС	3620,7	БАЛАНС	3620,7
Амартызаваная маёмасць	35,7	Ізнос асноўных сродкаў	35,7

РАХУНАК УБЫТКАЎ І ПРЫБЫТКАЎ

УБЫТКІ		ПРЫБЫТКІ	
1. Перарасход ад выканання промфінплана	145,0	1. Эканомія ад выканання промфінплана	186,6
2. Ад рэалізацыі прадукцыі дапаможных гаспадарак	4,0	2. Накапленні па здадзеных работах	20,7
3. Ад стыхійных бедстваў	0,6	3. Ад рэалізацыі прадукцыі пабочн. вытворч.	19,6
4. Ад спісання запазычанасці са сканчэннем тэрмінаў іскавой даўнасці	1,2	4. Ад спісання крэдыторскай запазычан. за сканчэннем тэрмінаў даўнасці	17,9
5. Ад спісання безнадзейных даўгоў	1,7	5. Накапленні падсобных прадпрыемстваў, выдзеленых на асобны баланс	22,4
6. Іншыя страты і ўбыткі	42,5	6. Іншыя прыбыткі і даходы	49,0
РАЗАМ	195,0		
Чыстае накапленне	121,2		
УСЯГО	316,2	УСЯГО	316,2

Нач. Белводгаса СІДОРКІН. Галоўны бухгалтар КУЧЫНСКІ.

Баланс зацверджан 8 жніўня 1938 г.

Дырэкцыя і калектыў работнікаў Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета выражаюць глыбокае спачуванне начальніку Упраўлення па справах мастацтваў пры СНК БССР тав. ОЗІРСКАМУ А. Б. па повадзе пасцігшага яго гора — смерці БАЦЬКІ.

ЦЭНТРАЛЬНАЯ АШЧАДКАСА № 16

ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЎСІХ ГАЛОЎНЫХ БУХГАЛТАРОЎ І КІРАЎНІКОЎ РАЗЛІКОВЫХ ГРУП прадпрыемстваў і ўстаноў гор. Менска

аб неабходнасці прадстаўлення звестак

ПА ФОРМЕ № 16

па падпісцы на пазыку Трэцяй пяцігодкі

(выпуск першага года)

ПА СТАНОВІШЧУ НА 15 СНЕЖНЯ 1938 года, а таксама ў далейшым КОЖНЫ МЕСЯЦ ПРАДСТАЎЛЯЦЬ ГЭТЫЯ ЗВЕСТКІ.

Прадпрыемствы і ўстановы, не атрымаўшыя АВАНС АБЛІГАЦЫЙ Трэцяй пяцігодкі (вып. першага года) для ўручэння звальняючымся падпісчыкам, ПАВІННЫ АТРЫМАЦЬ ІХ не пазней 1 студзеня 1939 года.

ЦЭНТРАЛЬНАЯ АШЧАДКАСА № 16.

Менунівермаг — Совецкая, 43

КУПЛЯЙЦЕ ЦАЦКІ І ЁЛАЧНЫЯ УПРЫГОЖАННІ

РОЗНАКАЛЯРОВЫЯ ШКЛЯНЫЯ УПРЫГОЖАННІ

ХЛАПУШКІ І ВЫРАБЫ З МІШУРЫ. ВЯЛІКІ ВЫБАР РОЗНАСТАЙНЫХ УПРЫГОЖАННЯЎ ДЛЯ ЁЛКІ

АСАРТЫМЕНТ ЗНАЧНА ПАПОЎНЕН. ЁСЦЬ У ПРОДАЖЫ ГАТОВЫЯ НАБОРЫ ЁЛАЧНЫХ УПРЫГОЖАННЯЎ КОШТАМ АД 31 РУБ. І ВЫШЭЙ.

Таксама ёсць у вялікім выбары ЦАЦКІ—ПАДАРУНКІ для дзяцей усіх узростаў.

ПРОДАЖ ПРАВОДЗІЦЦА:

ў МЕНУНІВЕРМАГУ — Совецкая, 43.

ДЗІЦЯЧЫМ ФІЛІЯЛЕ — рог Ленінскай і Совецкай.

І ў спецыяльна арганізаваным ларку на Гарадскім скверы (рог Совецкай і Энгельса).

МЕНУНІВЕРМАГ.